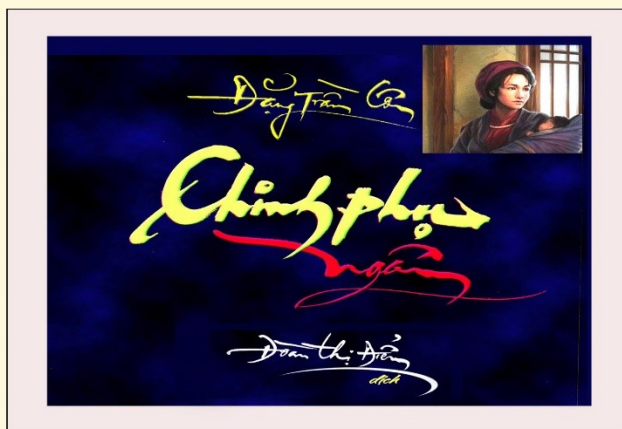

Giới thiệu tác phẩm song ngữ “Chinh Phụ Ngâm & Vườn Hoa Thơ Nhạc Lạc Hồng”

Chinh Phụ Ngâm / Lament Song of a Soldier's Wife

Original by Scholar-Poet *Đặng Trần Côn* (18th century) in Chinese

Translated by Scholar-Poetess *Đoàn Thị Điểm* (18th century) to Vietnamese

English Translation by Bilingual Poet *Vương Thanh*

Artwork by Master Calligrapher & Music Artist *Vân Tần Phước*

&

Lạc Hồng Poetry - Music Flower Garden 1.0

by Vương Thanh & 165+ Authors (Community Edition)

Chinh Phụ Ngâm, nguyên tác của danh sĩ Đặng Trần Côn, diễn nôm song thất lục bát của nữ sĩ Đoàn Thị Điểm là một áng thơ tình kiệt tác của Việt Nam và thế giới. Tập thơ diễn tả nỗi thương nhớ chồng, người chinh phụ nơi quan ải, và những đau khổ người khuê phụ thời chiến loạn phải chịu đựng trong sự sợ bạo tàn của chiến tranh. Tiếp tục sự đóng góp cá nhân cho công trình bảo tồn và phổ biến văn hóa Việt mà tôi bắt đầu từ tập thơ nhạc song ngữ “A Garden of Vietnamese Lyrics & Verse”, gồm khoảng 150 bài thơ và nhạc của nhiều tác giả, tiền chiến và hiện đại, xuất bản năm 2019, cho đến tác phẩm song ngữ “The Tale of Kiều” được phổ biến năm 2023 qua ebook, sách in, trang mạng và youtube videos, rồi năm giáp Thìn này, tôi vừa hoàn tất tập thơ song ngữ “Chinh Phụ Ngâm / Lament Song of a Soldier's Wife”.

Để tiện lợi cho việc phổ biến văn hóa Lạc Hồng tới tay những người yêu thơ ở khắp nơi trên thế giới, tôi làm ebook thay vì sách in, tuy cũng có bản giấy đen trắng được phổ biến trên Amazon cho hai tập thơ nhạc song ngữ “The Tale of Kieu” và “A Garden of Vietnamese Lyrics & Verse”. Với sách ebook, tranh ảnh, lời thơ có màu sắc, đẹp, dễ đọc và có thể mang theo trong phone hay

đề trên mạng và xem bất cứ nơi nào, lúc nào. Ebook (sách điện tử) có links để bấm vào xem những tài liệu liên quan ở trên mạng Internet, hay là nghe nhạc, xem youtube videos. Bản giấy in không thể làm được những điều này.

Chinh Phụ Ngâm dùng nhiều từ cổ và điển tích, nên bản tiếng Việt cũng không dễ đọc. Dưới mỗi trang thơ gồm những đoạn thơ Việt, Anh đối chiếu, tôi để chú thích tiếng Việt và có khi chú thích tiếng Anh. Chú thích tiếng Anh ít khi cần thiết vì bản dịch tiếng Anh cũng giải thích vừa đủ để thưởng thức và không có những từ cổ như bản tiếng Việt. Tôi nghĩ một thiếu niên lớp 10, lớp 11 ở Hoa Kỳ có thể đọc hiểu bản dịch tiếng Anh thoải mái.

Thể thơ tự do được dùng trong việc chuyển ngữ. Với sự khác biệt rất lớn giữa hai ngôn ngữ Anh, Việt, thì chỉ có thể thơ tự do mới có thể diễn tả tương đối trọn vẹn ý nghĩa của một áng thơ nguyên tác dài. Không bị gò bó bởi khuôn khổ, bởi vần điệu, âm tiết, số câu, số chữ, nên có thể dùng những cụm từ thích hợp nhất với ý nghĩa của nguyên tác. Tuy thể tự do, nhưng cũng khá nhiều vần điệu vì tôi là nhà thơ song ngữ và là người Việt Nam, nên cố gắng làm cho những lời thơ dịch nghe nhẹ nhàng, tự nhiên, ngát hương vị thơ, để khỏi phụ lòng những áng văn chương kiệt tác của quê hương.

Dịch thơ Việt qua tiếng Anh khác khá nhiều với dịch thơ tiếng Hán qua tiếng Việt. Tiếng Việt có rất nhiều vần và có nhiều từ Hán Việt thông dụng, nên dịch qua thơ Việt khá dễ dàng. Trong hơn 50 bài Hán thi mà tôi dịch qua thơ Việt, với những tác giả Lý Bạch, Đỗ Phủ, Lý Thương Ẩn, Lương Ý Nương, Tô Đông Pha, v.v., tôi đã dùng nhiều thể loại thơ bao gồm bát cú, lục bát, tứ tuyệt, thất ngôn, lục ngôn, tự do (và tự do phối hợp nhiều thể loại thơ). Quan điểm chính yếu trong dịch thuật của tôi là phải dịch tương đối sát ý nghĩa với nguyên tác, và cho bản dịch có "Hồn", lời nghe tự nhiên, còn dùng thể thơ nào chỉ là tùy duyên.

Tôi dịch những tác phẩm truyện Kiều, Khu Vườn Thơ Nhạc Việt, Chinh Phụ Ngâm, v.v. qua Anh ngữ cũng là **DUYÊN**. Duyên là vì tôi lớn lên và ở Hoa Kỳ gần nửa thế kỷ và làm thơ từ thuở thiếu niên. Một hôm, tôi đọc lướt qua một số câu dịch truyện Kiều qua tiếng Anh của vài dịch giả, đăng ở trên mạng. Tôi thấy có những bản dịch phóng tác quá nhiều, thêm thắt ý tưởng, lời riêng của dịch giả để gò ép cho có vần, hay có bản vì gò ép số âm tiết (syllables) cho mỗi câu, nên nghe rất không tự nhiên, có khi rườm rà, có khi thiếu sót và làm mất đi khá nhiều cái Hay, cái Đẹp của câu thơ trong nguyên tác.

Vì cái **Duyên** ở nước ngoài gần nửa thế kỷ, vì cái **Duyên** là một nhà thơ song ngữ, vì cái **Duyên** yêu thích thơ cổ phong (mời đọc áng thơ [Vọng Tiền Nhân](#) của VT), vì cái **Duyên** tôn trọng sự chính xác của một người làm việc trong ngành kỹ thuật, tôi muốn đóng góp, sau khi tham khảo

vài bản dịch khác, một bản dịch truyện Kiều thật xứng đáng với văn chương tuyệt diệu của thi hào Nguyễn Du. Tôi đưa phổ biến đầu năm 2023, rồi mùa đông vừa qua, tôi chợt có cảm hứng muốn dịch áng thơ gửi gắm nỗi lòng người chinh phụ thời ly loạn: kiệt tác phẩm Chinh Phụ Ngâm.

Quyển sách ebook gồm hai tập thơ: “**Chinh Phụ Ngâm**” và “**Vườn Hoa Thơ Nhạc Lạc Hồng**”. Lúc đầu, tôi tính chỉ cho vào một ít thơ văn nhạc của mình ở cuối sách để bạn đọc biết thêm một chút về dịch giả Chinh Phụ Ngâm. Nhưng trước khi xuất bản lại chợt muốn chia sẻ một ít di sản của nền thi ca, âm nhạc Việt, nên quyết định làm một vườn hoa thơ nhạc cho vào cuối tập để tiện việc phổ biến văn hóa quê hương. Từ đó, tập thơ “Vườn Hoa Thơ Nhạc Lạc Hồng” ra đời với thơ và nhạc của 165+ tác giả, 60+ nghệ sĩ, đường dẫn vào (links) 120+ youtube videos và mp3s, và 180+ đóa hoa thơ, hoa nhạc.

Chúc bạn đọc những khoảnh khắc an vui, thoải mái khi xem tập thơ Chinh Phụ Ngâm và dạo bước Vườn Hoa Thơ Nhạc Lạc Hồng. Xin tùy tiện chia sẻ tập thơ nhạc này với gia đình và quý bằng hữu.

Vương Thanh

March 25, 2024